



Fremsat den 29. marts 2017 af børne- og socialministeren (Mai Mercado)

Forslag

til

Lov om forsøg med personlige borgerstyrede budgetter til socialt udsatte borgere

Kapitel 1

Formål, anvendelsesområde og målgruppe

§ 1. Formålet med denne lov er at sikre, at de kommuner, som deltager i forsøg med personlige borgerstyrede budgetter, kan tilbyde borgere med særlige sociale problemer et personligt budget kombineret med social støtte. Et personligt budget skal understøtte realiseringen af borgerens egne ønsker og målsætninger gennem større grad af selvbestemmelse, rehabilitering og livskvalitet.

§ 2. Loven finder anvendelse for de kommuner, der i perioden 2017-2019 deltager i forsøgsordningen med personlige borgerstyrede budgetter, som indgår i Aftale om satspuljen på social- og indenrigsområdet 2017-2020.

§ 3. Målgruppen for støtte i form af et personligt budget er borgere med særlige sociale problemer, som er i målgruppen for eller modtager hjælp og støtte efter lov om social service afsnit V, og som vurderes at kunne profitere af tilbuddet i forhold til at kunne opnå større grad af selvbestemmelse, rehabilitering og livskvalitet.

Kapitel 2

Forsøg med personlige borgerstyrede budgetter

§ 4. Kommunalbestyrelsen i de kommuner, der deltager i forsøget med personlige borgerstyrede budgetter, kan træffe afgørelse om at tilbyde et personligt budget til borgere, som er omfattet af målgruppen efter § 3.

Stk. 2. Ved et personligt budget forstås en personlig trækingsret på op til 50.000 kr., som borgeren i samarbejde med kommunen kan råde over og anvende efter borgerens egne ønsker og målsætninger til forskellige aktiviteter og andre mindre udgifter, der skal understøtte borgerens selvbestemmelse, rehabilitering og livskvalitet, i en periode på i alt 12 sammenhængende måneder.

Stk. 3. Afgørelser efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 4. Flytter en borger, som modtager støtte i form af et personligt budget efter stk. 1, til en anden kommune inden periodens udløb, bortfalder borgerens adgang til støtte.

§ 5. Kommunen skal tilknytte borgeren en socialfaglig medarbejder, når der er truffet afgørelse om at tilbyde støtte i form af et personligt budget. I perioden, hvor borgeren modtager støtte i form af et personligt budget, skal den socialfaglige medarbejder støtte borgeren i at realisere egne ønsker og målsætninger, jf. § 1.

§ 6. Et personligt budget, og herunder den tilknyttede socialfaglige medarbejder, må ikke erstatte øvrig støtte og tilbud til borgeren, som kommunen er forpligtet til at yde efter reglerne i lov om social service, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og anden relevant lovgivning.

Kapitel 3

Administration og skattefrihed m.v.

§ 7. Efter anmodning fra den tilknyttede medarbejder på vegne af en borger, der modtager støtte i form af et personligt budget, er kommunen forpligtet til at dække udgifter i form af træk på det personlige budget.

§ 8. Støtte i form af et personligt budget er skattefrit.

Stk. 2. Støtte i form af et personligt budget medregnes ikke ved beregning af, om en person har ret til øvrige ydelser fra det offentlige, og medfører ikke reduktion af sådanne ydelser.

Stk. 3. Støtte i form af et personligt budget indgår ikke i beregning af borgerens betaling for botilbud efter lov om social service kapitel 20, jf. § 163 i lov om social service, og udslusningsboliger efter lov om almene boliger, jf. lov om social service § 163 a.

Kapitel 4

Ikrafttræden m.v.

§ 9. Loven træder i kraft den 1. juli 2017, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Loven ophæves automatisk den 31. december 2019.

Stk. 3. Forsøg med personlige borgerstyrede budgetter i henhold til loven skal være afsluttet den 31. december 2019.

§ 10. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets indhold
 - 2.1. Gældende ret
 - 2.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser
 - 2.3. Den foreslåede ordning
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Partierne bag satspuljeaftalen for 2017-2020 på social- og indenrigsområdet har afsat midler til en forsøgsordning med personlige borgerstyrede budgetter til borgere med særlige sociale problemer. Der er afsat midler til en ansøgningspulje, som udmøntes i 2017 og kan søges af interesserede kommuner i hele landet.

Målgruppen for forsøg med personlige borgerstyrede budgetter er borgere med særlige sociale problemer. Formålet er at understøtte målgruppens vej til større grad af selvbestemmelse, rehabilitering og livskvalitet.

Med den foreslåede ordning får borgeren en trækingsret på op til 50.000 kroner, som vedkommende kan anvende efter eget ønske til forskellige aktiviteter og andre mindre udgifter i en periode på i alt 12 sammenhængende måneder. Det er op til den enkelte borger at definere, hvilke ønsker og målsætninger vedkommende har for forløbet. Forsøget skal sætte borgerens eget behov og liv i centrum. Det personlige budget kombineres med social støtte i form af en tilknyttet socialfaglig medarbejder, og dermed understøttes borgerens mulighed for at tage medansvar for egen livssituation.

Formålet med lovforslaget er at sikre, at de kommuner, der deltager i forsøget, kan tilbyde borgere med særlige sociale problemer et personligt budget kombineret med social støtte, samt sikre, at støtten til borgeren er skattefri og ikke indgår i vurderingen af retten til øvrige offentlige ydelser, herunder eksempelvis kontanthjælp, og at støtten ej heller fradrages i sådanne ydelser.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Gældende ret

Der eksisterer i dag en række tilbud efter servicelovens bestemmelser til borgere med særlige sociale problemer, der har behov for rådgivning, hjælp og støtte.

Således har kommunalbestyrelsen en forpligtelse efter servicelovens § 12 til at sørge for tilbud om gratis rådgivning til borgere med bl.a. særlige sociale problemer.

Derudover skal kommunalbestyrelsen efter servicelovens § 85 tilbyde hjælp, omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til borgere, der har behov herfor på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Kommunalbestyrelsen skal desuden tilbyde midlertidigt ophold i boformer efter servicelovens § 107 til borgere, som på grund af f.eks. særlige sociale problemer har behov for dette. Beboeren betaler efter servicelovens § 163, stk. 2, for opholdet.

Der er efter gældende ret ikke hjemmel til, at kommunerne kan tilbyde personlige budgetter til borgere med særlige sociale problemer.

Offentlig støtte er efter gældende ret som udgangspunkt skattepligtig indkomst, medmindre der er særskilt hjemmel til skattefritagelse. I ligningslovens § 7, nr. 9, er der hjemmel til skattefritagelse for ydelser, der gives til dækning af nærmere bestemte udgifter for modtageren efter bl.a. lov om social service. Hjemlen dækker således kun ydelser med hjemmel i de i bestemmelsen nævnte love.

2.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser

Satspuljeaftalen for 2017-2020 på social- og indenrigsområdet indebærer, at der skal gennemføres forsøg med personlige borgerstyrede budgetter til socialt udsatte borgere i udvalgte forsøgskommuner. Der er afsat i alt 10,0 mio. kr. til initiativet, heraf 9,5 mio. kr. til en ansøgningspulje, hvor interesserede kommuner kan søge penge til at gennemføre forsøg med personlige borgerstyrede budgetter. Det er Socialstyrelsen, der er ansvarlig for, at initiativet evalueres. Der afsættes derfor i alt 500.000 kr. i 2017-2019 til Socialstyrelsen til at understøtte kommunernes indførelse af ordningen og evalueringen.

Forsøg med personlige borgerstyrede budgetter skal understøtte socialt udsatte borgeres vej til større grad af selvbestemmelse, rehabilitering og livskvalitet. Et personligt budget kan f.eks. understøtte, at borgere, som i øvrigt modtager støtte og hjælp efter servicelovens bestemmelser, kan tage mere medansvar for egen livssituation, fordi det personlige budget kan være med til at sætte borgerens eget behov og liv i centrum.

Det indgår i initiativet, at målgruppen for forsøget med personlige borgerstyrede budgetter er borgere med særlige sociale problemer, f.eks. hjemløshed, et stofmisbrug og/eller en psykisk lidelse. Samtidig må den enkelte borgers sociale problemer ikke være så komplekse, at vedkommende ikke kan drage nytte af et personligt budget. Målgruppen for tilbud om et personligt budget ses på den baggrund hensigtsmæssigt afgrænset til borgere, som er i målgruppen for eller modtager hjælp og støtte efter servicelovens afsnit V, det vil sige hjælp og støtte til voksne, og som vurderes at kunne profitere af tilbuddet i forhold til at kunne opnå større grad af selvbestemmelse, rehabilitering og livskvalitet.

For at kunne gennemføre forsøg med personlige budgetter er der behov for at skabe hjemmel til, at kommunerne kan tilbyde borgeren et personligt budget, samt behov for at sikre, at de deltagende borgere ikke stilles ringere ved deltagelse i forsøget i forhold til f.eks. retten til kontanthjælp eller fradrag i offentlige ydelser eller i forhold til indsatsmuligheder efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Det indgår endvidere som et kernelement i forsøget, at borgeren selv skal være med til at definere, hvilke udfordringer og mål vedkommende har, og hvad budgettet skal bruges til. Det er på den baggrund Børne- og Socialministeriets vurdering, at budgettet kan anvendes til udgifter til personlig hygiejne, transportudgifter, udgifter forbundet med sociale aktiviteter, uddannelse, sport eller mindre udgifter til indretning af bolig m.v. i det omfang, det vurderes at understøtte borgeren i at opnå de ønsker og målsætninger, vedkommende har sat for budgettet. Det er afgørende, at støtten er skattefri, samt at støtten ikke fører til reduktion af andre ydelser, idet det personlige budget er tænkt som et supplement til eventuelle øvrige sociale indsatser, som borgeren modtager. Det er således ikke hensigten med det personlige budget at stille borgeren ringere ved deltagelse i forsøget.

2.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås der skabt hjemmel til, at de deltagende kommuner i forsøg med personlige borgerstyrede budgetter kan tilbyde borgere med særlige sociale problemer et personligt budget kombineret med social støtte. Det personlige budget skal understøtte borgerens vej til større grad af selvbestemmelse, rehabilitering og livskvalitet.

Lovforslaget finder kun anvendelse i de kommuner, der deltager i forsøgsordningen med personlige borgerstyrede budgetter i perioden 2017-2019. Der er med satspuljeaftalen for 2017 afsat midler til en ansøgningspulje, som udmøntes i 2017, og som kan søges af interesserede kommuner i hele landet. Kommunerne kommer i betragtning til forsøg med personlige borgerstyrede budgetter ved ansøgning til ansøgningspuljen, som udmeldes og administreres af Socialstyrelsen.

Med den foreslåede ordning kan de deltagende kommuner tilbyde et personligt budget til borgere, som er omfattet af personkredsen i den foreslåede § 3. Målgruppen for et personligt budget er således borgere, som er i målgruppen for eller modtager hjælp og støtte efter servicelovens afsnit V, og som vurderes at kunne profitere af tilbuddet i forhold til at kunne opnå større grad af selvbestemmelse, rehabilitering og livskvalitet.

Det kan være borgere i hjemløshed, med et stofmisbrug og/eller en psykisk lidelse eller med en kombination af flere problemstillinger. Borgerens sociale problemstillinger må dog ikke være så komplekse, at borgeren ikke kan forventes at drage nytte af tilbuddet. Ordningen er således ikke rettet mod f.eks. borgere, hvis funktionsniveau – eventuelt i perioder – er så dårligt, at borgeren ikke kan forfølge de målsætninger, der skal være for et personligt budget.

Et personligt budget skal forstås som en personlig trækingsret på op til 50.000 kr., hvor borgeren i samarbejde med den tilknyttede socialfaglige medarbejder identificerer personlige ønsker og målsætninger for budgettet. Borgeren kan herefter anvende budgettet efter eget ønske til forskellige aktiviteter og andre mindre udgifter i det omfang, det vurderes at ske i overensstemmelse med formålsbeskrivelsen om at understøtte realiseringen af borgerens egne ønsker og målsætninger gennem større grad af selvbestemmelse, rehabilitering og livskvalitet.

Det er kommunen, det vil sige den kommunale myndighed, som efter anmodning fra den tilknyttede medarbejder på vegne af borgeren betaler for de i budgettet planlagte aktiviteter og mindre udgifter m.v. Af hensyn til borgeren udbetales der således ikke kontante beløb direkte til denne med det formål at sikre, at borgeren ikke risikerer at hæfte for eventuelle u hensigtsmæssige dispositioner. Den tilknyttede medarbejder kan være med til at sikre, at borgeren er indforstået med betingelserne for brugen af trækingsretten på det personlige budget.

Borgerens egne målsætninger for et personligt budget vil variere fra borger til borger. Målsætningerne kan eksempelvis

være ønsket om et bedre helbred, at få og bevare en bolig, at få et job eller komme i uddannelse, at genoptage kontakten med familie og venner eller at aftrappe et misbrug. Det personlige budget kan benyttes i relation hertil eksempelvis til udgifter til personlig hygiejne, transportudgifter, udgifter forbundet med sociale aktiviteter, uddannelse, sport eller mindre udgifter til indretning af bolig m.v.

Med lovforslaget foreslås det endvidere, at støtte i form af et personligt budget er skattefrit og ikke medregnes ved sociale ydelser, f.eks. beregningen af kontanthjælp. Dermed sikres det, at de deltagende borgere ikke stilles ringere ved at deltage i forsøget i forhold til udmåling af sociale ydelser.

Et personligt budget er et periodebestemt forløb på i alt 12 sammenhængende måneder, som skal understøtte realiseringen af borgerens egne målsætninger. Borgerens adgang til støtte bortfalder, hvis borgeren fraflytter den kommune, som deltager i forsøget med personlige borgerstyrede budgetter.

Det er et krav, at kommunen tilknytter en socialfaglig medarbejder til borgeren i hele perioden på i alt 12 sammenhængende måneder, hvor borgeren modtager støtte i form af et personligt budget. Medarbejderen skal støtte borgeren i at opnå de af borgeren definerede målsætninger for budgettet. Den tilknyttede medarbejder skal herunder understøtte borgeren i forhold til eksempelvis kontakt til øvrige sociale myndigheder, frivillige organisationer og lignende og dermed være med til at sikre sammenhæng mellem forløbet med et personligt budget og eventuelle øvrige sociale eller beskæftigelsesrettede indsatser, som den pågældende borger modtager.

Det vil være op til den enkelte kommune at beslutte og redegøre herfor i deres ansøgning til Socialstyrelsen, der udmønter og administrerer ansøgningspuljen, hvordan tilbuddet om et forløb med et personligt budget nærmere organiseres mest hensigtsmæssigt. Såfremt kommunen f.eks. ønsker at lade funktionen som socialfaglig støtte til borgeren under forløbet blive varetaget af en medarbejder, borgeren kender hos en privat aktør, eller af den bostøtte, borgeren allerede modtager støtte fra, er det kommunens ansvar at sikre, at der etableres det fornødne samarbejde mellem en medarbejder i den kommunale myndighed og den socialfaglige medarbejder om borgerens forløb, herunder om borgerens trækning på budgettet, i forhold til at sikre, at det gennemføres inden for formålet.

Et personligt budget, og herunder den tilknyttede socialfaglige medarbejder, må ikke erstatte støtte og tilbud til borgeren, som kommunen er forpligtet til at yde efter reglerne i lov om social service, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og anden relevant lovgivning. Støtte i form af et personligt budget skal ses som et supplement til den rådgivning, hjælp og støtte m.v., som kommunen i dag er forpligtet til at yde til borgere med særlige sociale problemer.

Det vil således endvidere være op til den enkelte kommune at sikre hensigtsmæssig sammenhæng til sine øvrige tilbud

til målgruppen samt ud fra lokale forhold og ønsker at etablere et eventuelt samarbejde med frivillige foreninger og organisationer, der i forvejen har kontakt til målgruppen, i forsøgsperioden.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes samlet set ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for hverken stat, kommuner eller regioner.

Lovforslaget og forsøgsordningen med personlige borgerstyrede budgetter er finansieret af Aftalen om satspuljen på social- og indenrigsområdet 2017-2020.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 23. januar 2017 til den 28. februar 2017 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

3F, Advokatrådet, Akademikerne, Ankestyrelsen, BL – Danmarks Almene Boliger, Blå Kors, Brugerforeningen for aktive stofmisbrugere, Brugernes Akademi, Børne- og kulturchefforeningen, Center for Rusmiddelforskning, Dansk Erhverv, Dansk Psykolog Forening, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Røde Kors, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, Den Sociale Udviklingsfond (SUF), FOA - Fag og Arbejde, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Frelsens Hær, FTF, Gadejuristen, HK Kommunal, Institut for Menneskerettigheder, KFUK's Sociale Arbejde, KFUM's Sociale Arbejde, Kirkens Korshær, KL, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kriminalforsorgen, Landsforeningen af Kvindekrisecentre, Landsforeningen af Socialpædagoger (LFS), Landsforeningen LEV, Landsforeningen af

nuværende og tidligere psykiatribrugere (LAP), Landsforeningen af væresteder for stofafhængige og tidligere stofafhængige (LVS), Landsforeningen Bedre Psykiatri, Landsforeningen for Pårørende til Stofmisbrugere, LO, LOS – De

private tilbud, Rigsrevisionen, Rådet for Socialt Udsatte, SAND – De Hjemløses Landsorganisation, Selveje Danmark, SIND, Socialt Lederforum, Socialpædagogernes Landsforbund.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Der eksisterer i dag en række tilbud efter servicelovens bestemmelser til borgere med særlige sociale problemer, der har behov for rådgivning, hjælp og støtte.

Der er efter gældende ret ikke hjemmel til, at kommunerne kan tilbyde personlige budgetter til borgere med særlige sociale problemer.

I den foreslåede § 1 foreslås det, at de kommuner, som deltager i forsøg med personlige borgerstyrede budgetter, kan tilbyde borgere med særlige sociale problemer et personligt budget kombineret med social støtte. Det foreslås endvidere, at et personligt budget skal understøtte realiseringen af borgerens egne ønsker og målsætninger gennem større grad af selvbestemmelse, rehabilitering og livskvalitet.

Med den foreslåede ordning tilvejebringes således hjemmel til, at de kommuner, der deltager i forsøget med personlige borgerstyrede budgetter, kan supplere den eksisterende sociale indsats med et personligt budget.

Formålet med at tilbyde støtte i form af forsøg med personlige borgerstyrede budgetter er at understøtte socialt udsatte borgeres vej til større grad af selvbestemmelse, rehabilitering og livskvalitet. Et personligt budget er blandt andet kendetegnet ved at sætte borgerens eget behov og liv i centrum og dermed understøtte borgerens mulighed for at tage medansvar for egen livssituation.

Til § 2

I den foreslåede § 2 foreslås, at loven skal finde anvendelse for de kommuner, der i perioden 2017-2019 deltager i forsøgsordningen med personlige borgerstyrede budgetter, som indgår i Aftale om satspuljen på social- og indenrigsområdet 2017-2020.

Der er med Aftale om satspuljen på social- og indenrigsområdet for 2017-2020 afsat midler til en ansøgningspulje, som udmøntes i 2017, og som kan søges af interesserede kommuner i hele landet. Socialstyrelsen udmelder, udmønter og administrerer ansøgningspuljen. Kommunerne kommer i betragtning til forsøg med personlige borgerstyrede budgetter ved ansøgning til ansøgningspuljen.

Loven foreslås alene at finde anvendelse i forsøgsperioden 2017-2019. Således skal et forløb med et personligt budget være afsluttet inden udgangen af 2019. Dette betyder, at et forløb med et personligt budget på i alt 12 sammenhængende måneder skal være igangsat senest 1. januar 2019, således at det kan afsluttes inden forsøgsperiodens udløb ultimo 2019.

Til § 3

I den foreslåede § 3 foreslås, at målgruppen for støtte i form af et personligt budget er borgere med særlige sociale problemer, som er i målgruppen for eller modtager hjælp og støtte efter lov om social service afsnit V, og som vurderes at kunne profitere af tilbuddet i forhold til at kunne opnå større grad af selvbestemmelse, rehabilitering og livskvalitet.

Et personligt budget skal understøtte, at borgere, som er i målgruppen for eller allerede modtager støtte og hjælp efter servicelovens bestemmelser på voksenområdet, kan tage mere medansvar for egen livssituation, fordi det personlige budget giver mulighed for at sætte borgerens egne behov og eget liv i centrum.

Modtagerne kan f.eks. være borgere i hjemløshed, med et stofmisbrug og/eller psykisk lidelse eller med en kombination af flere problemstillinger. Borgerens sociale problemstillinger må dog ikke være så komplekse, at borgeren ikke kan forventes at drage nytte af tilbuddet. Ordningen er således ikke rettet mod f.eks. borgere, hvis funktionsniveau – eventuelt i perioder – er så dårligt, at borgeren ikke kan forfølge de målsætninger, der skal være for et personligt budget.

I forbindelse med kommunens ansøgning til Socialstyrelsen om deltagelse i forsøg med personlige borgerstyrede budgetter skal kommunen definere og beskrive den konkrete målgruppe, som kommunen ønsker at tilbyde et personligt budget. Kommunalbestyrelsen skal herunder overveje, hvordan forsøgsordningen med personlige budgetter kan supplere kommunens øvrige sociale indsatser til målgruppen, herunder de eventuelle relevante frivillige tilbud til målgruppen som kommunen måtte samarbejde med.

Kommunen skal i beskrivelsen af den konkrete målgruppe vurdere, om målgruppen vil kunne profitere af tilbuddet i forhold til at kunne opnå større grad af selvbestemmelse, rehabilitering og livskvalitet. Ligeledes skal kommunen i afgørelsen af, hvorvidt en borger skal tilbydes et personligt budget, konkret vurdere, hvorvidt borgeren vil kunne profitere af tilbuddet i form af at opnå større grad af selvbestemmelse, rehabilitering og livskvalitet, jf. den foreslåede § 1.

Til § 4

Det foreslås med lovforslagets § 4, stk. 1, at kommunalbestyrelsen i de kommuner, der deltager i forsøget med personlige borgerstyrede budgetter, kan træffe afgørelse om at tilbyde et personligt budget til borgere, som er omfattet af målgruppen efter den foreslåede § 3.

Det er således alene kommuner, som har ansøgt om og fået tildelt midler fra ansøgningspuljen til forsøg med personlige borgerstyrede budgetter, der kan tilbyde kommunens borgere støtte i form af et personligt budget.

I den foreslåede § 4, stk. 2, defineres et personligt budget som en personlig trækningsret på op til 50.000 kr., hvor borgeren i samarbejde med kommunen opstiller personlige målsætninger for og kan råde over budgettet efter eget ønske til forskellige aktiviteter og andre mindre udgifter. Det er kommunen, det vil sige den kommunale myndighed, som efter anmodning fra den tilknyttede socialfaglige medarbejder på vegne af borgeren betaler for de aktiviteter m.v., der er planlagt i budgettet.

Det er op til den enkelte borger i samarbejde med kommunen at definere, hvilke mål og ønsker vedkommende har for

sit forløb. Målsætningerne vil variere fra borger til borger, men kan f.eks. være et ønske om et bedre helbred, at få og bevare en bolig, at få et job eller komme i uddannelse, at genoptage kontakten med familie og venner eller aftrappe misbrug.

Det vil ligeledes være op til den enkelte borger at definere, hvilke tiltag der vil kunne hjælpe vedkommende videre i forhold til de konkrete problemstillinger og ønsker. Det kan eksempelvis dreje sig om dækning af udgifter til personlig hygiejne, transportudgifter, udgifter forbundet med sociale aktiviteter, uddannelse, sport eller mindre udgifter til indretning af bolig m.v. Borgeren vælger i samarbejde med kommunen, hvad budgettet skal anvendes til, men det skal være inden for formålet i den foreslåede § 1 - heraf fremgår, at det personlige budget skal understøtte borgerens selvbestemmelse, rehabilitering og livskvalitet.

Et personligt budget er efter den foreslåede § 4, stk. 2, et periodebestemt forløb på i alt 12 sammenhængende måneder, som skal understøtte realiseringen af borgerens egne målsætninger. Det er et krav, at der er tale om et forløb på 12 sammenhængende måneder. Den forudbestemte periode på i alt 12 sammenhængende måneder skal sikre, at borgeren igennem et længere forløb med et personligt budget, kombineret med social støtte, understøttes i at opnå større grad af selvbestemmelse, rehabilitering og livskvalitet.

I den foreslåede § 4, stk. 3, foreslås det, at afgørelser efter den foreslåede § 4, stk. 1, ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Klageadgangen er afskåret, idet der er tale om en forsøgsordning, hvor man i en begrænset periode afprøver muligheden for at tilbyde borgere i målgruppen et personligt borgerstyret budget.

I den foreslåede § 4, stk. 4, foreslås det, at såfremt en borger, som er omfattet af forsøgsordningen, flytter til en anden kommune inden forløbets afslutning, bortfalder borgerens adgang til støtte. Borgeren kan altså ikke tage sit personlige budget med sig til en ny bopælskommune. Dette skyldes, at midlerne tildeles de deltagende kommuner i forsøget efter ansøgning. Midlerne kan derfor ikke overføres til en anden kommune ved en borgers fraflytning. Der vil være tale om en konkret vurdering i forhold til, hvornår en borger anses for at være fraflyttet forsøgskommunen. I denne vurdering kan blandt andet indgå den pågældende borgers registrering i folkeregistret.

Til § 5

I den foreslåede § 5 foreslås det, at kommunen i forbindelse med tilbud om et personligt budget samtidig tilknytter borgeren en socialfaglig medarbejder med det formål, at borgeren modtager støtte til at definere og realisere målsætningerne for forløbet.

Såfremt borgeren allerede har f.eks. en fast bostøtte efter servicelovens § 85, eller kommunen ønsker at lade funktio-

nen blive varetaget af en medarbejder, som borgeren kender i forvejen hos en privat aktør, kan kommunen vælge at lade den samme medarbejder varetage den sociale støtte, der skal ydes i forbindelse med det personlige budget. Det vil i så fald være kommunens ansvar at sikre, at der etableres det fornødne samarbejde mellem den kommunale myndighed og den socialfaglige medarbejder om borgerens forløb, herunder om borgerens trækning på budgettet, i forhold til at sikre, at det gennemføres inden for formålet.

Borgerens selvbestemmelse skal være i centrum, og den tilknyttede medarbejder skal i overensstemmelse hermed rådgive og støtte borgeren under forløbet med afsæt i borgerens egne ressourcer, herunder understøtte borgeren i forhold til eksempelvis kontakt til øvrige sociale myndigheder, frivillige organisationer og lignende og dermed være med til at sikre sammenhæng mellem forløbet med et personligt budget og eventuelle øvrige sociale og beskæftigelsesrettede indsatser, der ydes til borgeren. Det kan f.eks. være sammenhæng til behandling for stofmisbrug, som borgeren modtager efter servicelovens § 101, eller den støtte, som borgeren modtager efter servicelovens § 85.

Der kan som led i den socialfaglige støtte i forbindelse med et personligt budget eksempelvis udfærdiges en plan, hvor borgerens mål for budgettet samt de konkrete tiltag, budgettet skal anvendes til, fremgår, så borgeren og medarbejderen har en fælles forståelse af, hvad formålet med budgettet for den enkelte borger er. Borgeren vælger som udgangspunkt selv, hvad budgettet skal anvendes til, men det skal, jf. lovforslagets § 4, stk. 2, være inden for formålet i den foreslåede § 1 i lovforslaget.

Til § 6

I den foreslåede § 6 i lovforslaget foreslås det fastsat, at et personligt budget ikke må erstatte de øvrige kommunale tilbud og indsatser, som kommunen fortsat er forpligtet til at yde efter reglerne i lov om social service, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og anden relevant lovgivning.

Dette er begrundet i, at formålet med den foreslåede ordning er at supplere den eksisterende sociale indsats til målgruppen med et personligt budget i forsøgsperioden, samt at sikre, at borgere, som deltager i forsøgsordningen, ikke stilles ringere ved deltagelse i forsøget.

Udgangspunktet er, at det skal sikres, at borgeren får mest muligt ud af sin trækingsret på det personlige budget. Derfor skal borgeren træffe sit valg på et oplyst grundlag.

Med den foreslåede bestemmelse er det således hensigten, at kommunen ikke må undlade at tilbyde borgeren hjælp efter reglerne i serviceloven, aktivloven og anden relevant lovgivning, fordi borgeren modtager hjælp efter dette forslag.

Det står imidlertid borgeren frit for at vælge at benytte det personlige budget på udgifter, som også kan være dækket af f.eks. reglerne om merudgifter efter aktivloven.

Hvis borgeren ønsker at anvende trækingsretten på det personlige budget til betaling for udgifter i stedet for at indgive ansøgning om hjælp efter reglerne om enkeltydelser i aktivlovens kap. 10, vil udgiften dog ikke efterfølgende kunne dækkes efter reglerne i aktivloven. Det skyldes, at udgifterne allerede er blevet dækket af det personlige budget.

Det er ikke hensigten med bestemmelsen, at der forud for anvendelse af trækingsretten skal ske sagsbehandling i forhold til, om udgiften i stedet skal dækkes af eksempelvis reglerne om enkeltydelser i aktivloven.

Omvendt skal borgeren ikke uden at være klar over det risikere at anvende sin trækingsret på det personlige budget til udgifter, som kunne have været dækket af eksempelvis reglerne om enkeltydelser.

Der ligger heri, at den tilknyttede medarbejder fra kommunen skal yde vejledning og rådgivning i forhold til, hvordan borgeren bedst muligt kan opnå sine ønsker og mål med det personlige budget, herunder med blik for hvilke andre støttemuligheder der er i lovgivningen.

Til § 7

I den foreslåede § 7 foreslås det, at kommunen efter anmodning fra den tilknyttede medarbejder på vegne af en borger, der modtager støtte i form af et personligt budget, er forpligtet til at dække udgifter i form af træk på det personlige budget.

Det er kommunen, det vil sige den kommunale myndighed, der efter anmodning fra borgeren betaler for udgifter forbundet med sociale aktiviteter, uddannelse, sport, udgifter til personlig hygiejne, transport eller mindre udgifter til indretning af bolig m.v. Borgeren har således trækingsret på op til 50.000 kr., men det er kommunen, der konkret betaler udgifterne efter anmodning fra den tilknyttede medarbejder på vegne af borgeren. Det vil sige, at der ikke udbetales kontante beløb til borgeren.

Det er op til den enkelte borger at definere, hvilke mål og ønsker vedkommende har for forløbet. Forsøget skal sætte borgerens egne behov og eget liv i centrum og dermed understøtte borgerens mulighed for at tage medansvar for egen livssituation. Dermed er det som udgangspunkt også borgeren selv, der vælger, hvad budgettet skal anvendes til, men det skal, jf. lovforslagets § 4, stk. 2, være inden for formålet i den foreslåede § 1 i lovforslaget. Dette indebærer, at borgerens ønsker for anvendelse af budgettet skal vurderes at kunne understøtte realiseringen af borgerens egne ønsker og målsætninger gennem større grad af selvbestemmelse, rehabilitering og livskvalitet.

Hvis borgeren ønsker at anvende trækingsretten på aktiviteter m.v., der ligger uden for formålet efter lovforslagets § 1, kan kommunen afvise at betale, og det må på ny drøftes med borgeren, hvordan budgettet kan anvendes til at opnå de personlige målsætninger, som borgeren har for budgettet.

Til § 8

Offentlig støtte er efter gældende ret som udgangspunkt skattepligtig indkomst, medmindre der er særskilt hjemmel til skattefritagelse. Støtte i form af den foreslåede forsøgsordning med personlige budgetter er ikke omfattet af skattefrihed efter gældende regler.

I den foreslåede § 8, stk. 1, foreslås det, at støtten i form af et personligt budget er skattefrit.

I den foreslåede § 8, stk. 2, foreslås endvidere, at støtte i form af et personligt budget ikke medregnes ved beregning af, om en person har ret til øvrige ydelser for det offentlige, og medfører ikke reduktion af sådanne ydelser.

Det betyder, at der ved tildeling af offentlige sociale ydelser skal ses bort fra det personlige budget, og at der ikke skal ske fradrag i sociale ydelser for de beløb, der tildeles til bestemte udgifter via det personlige budget. Der skal tillige ses bort fra det personlige budget ved vurdering af eksempelvis ansøgninger om behovsbestemte enkeltydelser efter lov om aktiv socialpolitik kapitel 10. Formålet er at sikre, at det personlige budget supplerer den hjælp, borgeren i øvrigt har ret til. Det personlige budget skal således ikke have betydning for borgerens ret til anden hjælp.

Hvis borgeren ønsker at anvende trækingsretten på det personlige budget til betaling for udgifter i stedet for at indgive ansøgning om hjælp efter reglerne om enkeltydelser i aktivlovens kapitel 10, vil udgiften dog ikke efterfølgende kunne dækkes efter reglerne i aktivloven.

Endelig foreslås det med § 8, stk. 3, at støtte i form af et personligt budget indgår ikke i beregning af borgerens betaling for botilbud efter servicelovens kapitel 20 og udslusningsboliger efter lov om almene boliger.

Til § 9

I den foreslåede § 9, stk. 1, foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2017.

I den foreslåede § 9, stk. 2, foreslås, at loven ophæves automatisk den 31. december 2019.

I den foreslåede § 9, stk. 3 foreslås, at forsøg med personlige borgerstyrede budgetter i henhold til lovforslaget skal være afsluttet inden den 31. december 2019.

Loven foreslås alene at finde anvendelse i forsøgsperioden 2017-2019. Således skal et forløb med et personligt budget være afsluttet inden udgangen af 2019. Dette betyder, at et forløb med et personligt budget på i alt 12 sammenhængende måneder skal være igangsat senest 1. januar 2019, således at det kan afsluttes inden forsøgsperiodens udløb ultimo 2019.

Til § 10

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.